

Opinia
Prezesa Agencji Oceny Technologii Medycznych
nr 67/2010 z dnia [REDAKCYJNA]
o projekcie programu zdrowotnego
„Program badania przesiewowego
bezdechów sennych”

Po zapoznaniu się z opinią Rady Konsultacyjnej wyrażam negatywną opinię o projekcie programu zdrowotnego „Program badania przesiewowego bezdechów sennych” realizowanego przez Województwo [REDAKCYJNA].

Diagnozowanie i leczenie obturacyjnego bezdechu sennego jest finansowane ze środków Narodowego Funduszu Zdrowia (NFZ), jednak postawienie rozpoznania wymaga zgłoszenia się zaniepokojonego objawami pacjenta do lekarza. Choć program umożliwi wczesne rozpoznanie problemu, to brak w nim opisu działań, które mają na celu potwierdzenie diagnozy – brak opisu dostępu do obiektywnych metod diagnostycznych, a także algorytmu postępowania leczniczego, które jest kluczem do osiągnięcia korzyści zarówno przez jednostkę, jak i przez społeczeństwo oraz płatnika. Autorzy Programu stawiają cele dotyczące m.in. obniżenia senności dziennej, poprawy stanu zdrowia społeczeństwa, poprawy jakości życia oraz zmniejszenia liczby nagłych zgonów w czasie snu. Osiągnięcie tych celów nie jest możliwe bez wdrożenia odpowiedniej terapii, która nie jest uwzględniona w projekcie programu.

Obturacyjny bezdech senny jest chorobą częstą (występuje u 5-15% dorosłej populacji). W Polsce na obturacyjny bezdech senny według szacunków może chorować od 200 do 400 tysięcy osób. Mężczyźni chorują na obturacyjny bezdech senny od 2 do 4 razy częściej niż kobiety, u których do zachorowania dochodzi zwykle w okresie menopauzy. Najcięższe postaci choroby występują u kobiet i u mężczyzn poniżej 45 roku życia.

Projekt planowany jest jako program zdrowotny adresowany do osób dorosłych: z nadwagą, chrapiących, przewlekłe zmęczonych, sennych w ciągu dnia, z przewlekłymi chorobami sercowo-naczyniowymi, z zaburzeniami snu. Autorzy zakładają zbadanie 1000 osób.

U każdej osoby biorącej udział w Programie planuje się przeprowadzenie badania zgodnie z kartą badania profilaktycznego. Każda osoba zostanie oceniona pod kątem czynników ryzyka obturacyjnego bezdechu sennego, zostanie także zapytana o choroby współistniejące, korzystanie z używek (alkohol) oraz o przyjmowane leki, w szczególności β -bloker, leki uspokajające i nasenne, hormon wzrostu, testosteron. Dodatkowo zostanie przeprowadzone badanie przedmiotowe obejmujące badanie laryngologiczne, pomiar obwodu szyi oraz określenie współczynnika BMI. Ponadto uczestnicy programu będą wypełniać Skalę Senności Epworth.

Według wytycznych brytyjskich wstępne rozpoznanie choroby opiera się na wywiadzie zebrany od pacjenta, dotyczącym senności dziennej, a także na badaniu fizykalnym ze szczególnym uwzględnieniem szyi i głowy. Pacjent powinien wypełnić Skalę Senności

Epworth. Jeśli u pacjenta występuje nasilona senność dzienna, powinien on zostać skierowany do odpowiedniego specjalisty. Według wytycznych Greckiego Stowarzyszenia Zaburzeń Snu oraz Kanadyjskiego Towarzystwa Klatki Piersiowej, standardową metodą diagnozowania obturacyjnego bezdechu sennego jest polisomnografia (PSG). Wskazaniami do jej wykonania są chrapanie i nasilona senność dzienna. W diagnozowaniu zaburzeń oddychania w trakcie snu użyteczna jest pełna PSG wykonywana w warunkach ambulatoryjnych, która może być używana do potwierdzenia diagnozy u pacjentów z podejrzeniem umiarkowanego i ostrego stopnia choroby. Pacjenci, u których nie występuje nasilona senność dzienna, powinni zostać poddani badaniu oksymetrii w warunkach domowych. Dodatkowo wysokie ryzyko zachorowania na obturacyjny bezdech senny może być zidentyfikowane na podstawie charakterystyki demograficznej oraz BMI. W rozpoznaniu choroby istotną rolę odgrywa ocena górnych dróg oddechowych, mogąca ujawnić nieprawidłowości w ich budowie, które sprzyjają obturacyjnemu bezdechowi sennemu.

Projekt programu nie zawiera algorytmu dalszego postępowania leczniczego z pacjentami, u których rozpoznano obturacyjny bezdech senny. W projekcie brakuje także danych dotyczących monitorowania efektów programu. W programie powinien się znaleźć opis wskaźników, które pozwoliłyby nie tylko ocenić zgłaszalność, ale także porównać wykrywalność choroby w danej populacji przed i po zrealizowaniu programu oraz oszacować skalę problemu w danym rejonie. Na podstawie opisu programu trudno stwierdzić, czy stanowi on optymalne wykorzystanie dostępnych zasobów, jako że brak ekonomicznej oceny programu w jego opisie.

„Program badania przesiewowego bezdechów sennych” jest adresowany do mieszkańców całego województwa [REDAKTOWANE]. Potencjalni uczestnicy mogą mieć problem z udziałem w Programie, gdyż będzie on realizowany tylko w Specjalistycznym Szpitalu Wojewódzkim w [REDAKTOWANE].